اعتماد
اقتصاد
eghtesad@etemadnewspaper.ir

تشکل‌ها

پرداخت جریمه توقف خودرو در تعمیرگاه‌ها | یک کارشناس صنعت خودرو گفت: پرداخت جریمه خواب (توقف) خودرو در تعمیرگاه‌ها از سوی خودروسازان و واردکنندگان خودرو، آغازی برای حل مشکلات موجود در این حوزه است. امرالله امینی گفت: متاسفانه ارائه خدمات پس از فروش خودرو در کشور در وضعیت مناسبی به سر نمی‌برد. وی با بیان اینکه کمبود قطعه از مشکلات فراگیر در تعمیرگاه‌های رسمی تولیدکنندگان و واردکنندگان خودرو است، خاطرنشان کرد: به دلیل همین کمبود قطعات، خودرویی که باید دوروزه تعمیر شود مدت‌ها در تعمیرگاه متوقف می‌شود تا قطعه مربوطه تامین شود.

◆

تولید ارگانیک بادام و کنجد | معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خراسان شمالی گفت: بادام و کنجد تولیدی در باغات دیم استان به صورت ارگانیک تولید می‌شوند و محصولات کاملا پاکی هستند. مجید تشکری با اشاره به اینکه این استان پتانسیل فراوانی در تولید محصولات کشاورزی ارگانیک دارد، افزود: عرضه محصولات ارگانیک در بازار نیازمند برچسب است که برای اخذ آن باید هزینه و زمان صرف شود. کشاورزان استان به علت پایین بودن سطح اقتصادی موفق به دریافت این برچسب‌ها نشده‌اند تا بتوانند محصولات پاک خود را به عنوان محصول ارگانیک ارایه دهند. وی با بیان اینکه از تمامی سرمایه‌گذاران برای تولید محصولات ارگانیک حمایت خواهیم کرد، توضیح داد: در حال حاضر تقاضا برای تولید گیاهان دارویی ارگانیک و اخذ برچسب برای این گیاهان وجود دارد اما بیشتر تلاش ما بر این است تا سایر محصولات نیز به صورت ارگانیک تولید شوند.

◆

کنترل قیمت مرغ در ماه رمضان | معاون شرکت پشتیبانی امور دام با بیان اینکه در سال جاری ۱۸ هزار تن مرغ ذخیره شده، گفت: نگرانی برای تامین مرغ ماه رمضان نیست و این شرکت ذخایر مرغ منجمد را برای جلوگیری از افزایش قیمت به موقع عرضه می‌کند. عباس والوزی معاون شرکت پشتیبانی امور دام گفت: از ابتدای آغاز خرید مرغ توسط این شرکت در سال جاری حدود ۱۸ هزار تن مرغ با قیمتی حدود هفت هزار تومان از مرغداران خریداری شده است. وی با بیان اینکه در روزهای اخیر به دلیل افزایش قیمت مرغ مرغ کمتری به شرکت عرضه می‌شود، افزود: در حال حاضر روزانه حدود ۴۰۰ تن مرغ برای ذخیره‌سازی به شرکت عرضه می‌شود، ضمن اینکه نگرانی از تامین مرغ برای ماه رمضان وجود ندارد و این شرکت ذخایر مرغ منجمدش را به موقع و برای جلوگیری از افزایش قیمت عرضه می‌کند.

◆

رشد تولید مینی‌بوس‌ها | تولید مینی‌بوس و میدل‌باس در کشور افزایش یافته است. براساس آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت تولید انواع مینی‌بوس و میدل‌باس در کشور در فروردین ماه امسال افزایش یافته است. در این مدت تولید انواع مینی‌بوس و میدل‌باس با افزایش ۲۰ درصدی از پنج دستگاه در فروردین ۱۳۹۳ به شش دستگاه افزایش یافت. فروردین امسال تولید انواع مینی‌بوس و میدل‌باس در شرکت پیشرو دیزل آسیا از صفر دستگاه در فروردین ۱۳۹۳ به دو دستگاه افزایش یافت.

◆

مرغ کیلویی ۶۲۰۰ تومان | معاون شرکت پشتیبانی امور دام از خرید ۱۸ هزار تنی گوشت مرغ در سال جاری برای تنظیم بازار ماه رمضان خبر داد و گفت: در حال حاضر قیمت هر کیلوگرم گوشت مرغ در بازار خرده‌فروشی حدود ۶۲۰۰ تومان است و حداکثر قیمت منطقی برای این محصول در ایامی مانند ماه رمضان حدود ۷۰۰۰ تومان خواهد بود. عباس والوزی اظهار کرد: از اواسط فروردین تاکنون حدود ۱۸ هزار تن گوشت مرغ خریداری و ذخیره‌سازی شده که حجم ذخایر گوشت مرغ شرکت پشتیبانی امور دام تاکنون به حدود ۱۰۰ هزار تن رسیده است. با این میزان حجم ذخیره‌سازی مشکلی برای تنظیم بازار این محصول در ایام خاص و پرمصرفی مانند ماه رمضان وجود ندارد.

◆

آغاز همکاری با نیسان | مدیر عامل گروه خودروسازی سایپا از مذاکره با شرکت نیسان برای تولید محصولات این شرکت در ایران خبر داد. سعید مدنی اظهار کرد: نیسان برای شروع مجدد همکاری با ما اعلام آمادگی کرده است و البته در این زمینه منتظر نتیجه مذاکرات هستیم. وی در پاسخ به پرسشی در زمینه سرنوشت مذاکره با شرکت سیتروئن اظهار کرد: با شرکت سیتروئن نیز در حال مذاکره‌ایم و البته به نتایج مذاکرات نیز بستگی دارد. در این زمینه در صورت رسیدن به توافق مدل صندوق‌دار خودروی C4 در ایران تولید خواهد شد. مدیر عامل گروه خودروسازی سایپا از افزایش حجم فعالیت‌های رنو در ایران خبر داده و خاطرنشان کرد: برای اصلاح قرارداد تندر ۹۰ در حال مذاکره هستیم.

گام اول واگذاری سهام عدالت به تمام کارگران

جمهوری اسلامی ایران
سهام عدالت

مدیر کل امور اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به اینکه اجرای دستور رییس‌جمهور مبنی بر واگذاری سهام عدالت به همه کارگران در دستور کار وزارت کار قرار گرفته است، گفت: اداره کل امور اجتماعی اجرای این دستور را دنبال می‌کند. غلامرضا بستان‌منش در گفت‌وگو با تسنیم، درخصوص اجرای دستور رییس‌جمهور مبنی بر واگذاری سهام عدالت به همه کارگران گفت: در مراسم باشکوه روز کارگر و تجلیل از منتخبین جامعه کار و تولید کشوری، آقای روحانی، ریاست‌جمهوری ضمن دستور به آقای ربیعی، این وزارتخانه را مکلف کرد تا کلیه کارگران کشور را از سهام عدالت بهره‌مند گردانند. وی ادامه داد: روشن است که مهم‌ترین ماموریت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، حفظ و صیانت از نیروی کار است، بر این اساس تمام اهتمام و تلاش مسوولان وزارت متبوع این است که با اتخاذ راهکارهای مناسب و منطقی، سطح رفاه و معیشت کارگران را افزایش دهند. مدیر کل امور اجتماعی همچنین گفت: لذا برای تحقق این وظیفه مهم و خطیر و توجه ویژه به سند چشم‌انداز ۲۰ ساله مبنی بر بهره‌وری و کارآمدی نیروی کار و همچنین اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و در راستای اجرای دستور ریاست‌جمهوری برنامه واگذاری سهام عدالت به کارگران در اولویت کارها قرار گرفته است. بستان‌منش تاکید کرد: واگذاری سهام عدالت به کارگران، علاوه بر مشارکت نیروی کار در منافع بنگاه‌های اقتصادی و ارتقای رفاه اجتماعی، در بلندمدت، موجبات افزایش سرمایه اجتماعی جامعه، کار و تولید را فراهم خواهد ساخت.

نظر خودتان را در مورد این مطلب برایمان پیامک کنید
اعتماد
۳۰۰۰۴۷۵۳

رنانی از نگرانی‌های خود از طولانی‌ترین رکود اقتصاد می‌گوید

نگران ایران پساتحریم هستم

کلان

گروه اقتصادی | باید به سرعت تصمیم بگیریم و از توافق هسته‌ای بگذریم و به فکر حل بحران‌های پس از تحریم باشیم.

این را محسن رنانی، عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان در نشستی تحت عنوان «مناقشه اتمی، بیانیه لوزان و آینده اقتصادی ایران» گفت و هر چند تاکید کرد که حرمت تحریم‌ها از میان رفته و حتی بدون حضور امریکا دستیابی به توافق هسته‌ای امکان‌پذیر است، اما در خصوص وضعیت ایران پساتحریم نگرانی‌هایی را مطرح کرد و توضیحاتی ارایه داد. دلواپسی‌های رنانی از نوع دیگری بود. او توضیح داد ممکن است فردای توافق، مخالفان توافق را تبدیل به چماقی برای کوبیدن دولت کنند و در انتخابات پیش رو از آب گل‌آلود ماهی بگیرند. وی گفت: من نگران روزی هستم که یک هفته از توافق گذشته باشد و مردم به هم پیامک بدهند چرا همه مشکلات حل نشد؟ نویسنده کتاب اقتصاد سیاسی مناقشه اتمی ایران با طرح این موضوع که بعد از توافق هسته‌ای چه بر سر اقتصاد ایران می‌آید، گفت: اینکه چه بر سر ما می‌آید نکته‌ای فرعی است. مساله اصلی این است که ما برای شرایط پساتحریم چه برنامه‌ای داریم. عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان با تاکید بر اینکه احتمال دستیابی به توافق هسته‌ای بسیار بالاست، گفت: این مساله حتی بدون حضور امریکا هم باید انجام شود چرا که در شرایط فعلی توافق به نفع همه طرفین از جمله باراک اوباماست. او در توضیح این مطلب افزود: در نتیجه دولت امریکا تمایل به انجام توافق دارد و از سوی دیگر ما هم به دلایل متعددی می‌خواهیم به یک توافق که البته حافظ منافع ملی باشد برسیم. در این میان اگر کنگره و سنای امریکا هم سنگ‌اندازی کرد، مذاکرات باید با طرف اروپایی و تا لغو کامل تحریم‌ها دنبال شود. امریکا هم به خوبی می‌داند اگر به دلایل واهی از مذاکرات کنار بکشد، نه تنها حرمت تحریم‌ها از بین رفته بلکه بدون آنها مذاکرات پیش می‌رود.

وی با اشاره به موقعیت کنونی ایران افزود: کشور ما دیگر فرصتی ندارد که از نو شروع کند. ما ۱۰ سال پیش می‌توانستیم اما امروز دیگر این توان را نداریم زیرا بحران‌هایی برای اقتصاد ایران در راه است که باید برای مقابله با آن در شرایط پساتحریم برنامه‌ریزی دقیق و کاملی داشته باشیم.

رنانی گفت: ما امروز در یک مسیر یک‌طرفه قرار داریم و فراموش نکنیم که موقعیت بد امروز نشأت گرفته از بازی بدی است که در ۱۰ سال گذشته انجام شده است.

عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان گفت: ما در مقابل طولانی‌ترین رکود تاریخ ایران هستیم. در این شرایط بسیاری از بنگاه‌ها منتظر نتایج مذاکرات هستند و به همین خاطر اعلام ورشکستگی نکردند.

رنانی با اشاره به موقعیت فعلی گفت: دولت در این حوزه باید هوشیار باشد، برگ برنده دولت در مذاکرات هسته‌ای می‌تواند به برگ بازنده تبدیل شود چرا که بسیاری از مخالفان دولت روی این مساله مانور می‌دهند که در صورت حل مناقشه هسته‌ای تمام مشکلات حل خواهد شد. این در حالی است که تمام مشکلات نشات گرفته از مساله هسته‌ای نیست که با رفع آن موضوع حل شود.

رنانی توضیح داد: حل مشکل و توافق تنها می‌تواند شرط لازم توسعه و رونق اقتصاد ایران باشد، اما شرط کافی نیست. باید واقع‌بین بود و قبول کرد که حل مساله اتمی تنها ۱۰ تا ۲۰ درصد مشکلات کنونی اقتصاد را حل کند. در نتیجه این برگ برنده امروز و فردا تبدیل به برگ فشار می‌شود.

این اقتصاددان در بخش دیگری از سخنانش به انتخابات اشاره کرد و گفت: نتیجه انتخابات ۹۲ توافق بین جامعه و سیاستمداران برای بازگشت فرآیندها به مسیر عقلانی بود. باید توجه کرد که از انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۷۶، جامعه و سیاستمداران دایما به یکدیگر رودست زده‌اند در حالی که در سال ۹۲ این دو با یکدیگر اجماع کردند. باید قدر این اجماع را دانست و هر چند من بارها سیاست‌های دولت را در زمینه اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها، لایحه خروج غیر تورمی از رکود و مسائل دیگر نقد کرده‌ام ولی چاره‌ای نداریم جز اینکه کمک کنیم تا دولت روحانی موفق شود.

وی یکی از اتفاقات خوب در مسائل مربوط به مذاکرات ایران و ۱+۵ را حساسیت اجتماعی روی این مساله دانست و گفت: پیگیری مذاکرات هسته‌ای از طرف جامعه به‌اندازه‌ای بالا بود که تنها با رقابت‌های جام‌جهانی قابل مقایسه است. ابتدا این مساله برای من ترسناک بود اما امروز خوشحالم چرا که این مساله باعث شد توقف مذاکرات از طرف گروه فشار و منتقدان دولت ناممکن شود. برای اینکه عدم توافق پیامدهای جبران‌ناپذیری برای اقتصاد ایران به همراه می‌آورد.

جمله‌های کلیدی

- ■ ممکن است فردای توافق، مخالفان، توافق را تبدیل به چماقی برای کوبیدن دولت کنند و در انتخابات پیش رو از آب گل‌آلود ماهی بگیرند
- ■ من نگران روزی هستم که یک هفته از توافق گذشته باشد و مردم به هم پیامک بدهند که چرا همه مشکلات حل نشد
- ■ موقعیت بد امروز نشأت گرفته از بازی بدی است که در ۱۰ سال گذشته انجام شده است

برای خروج از وضع کنونی باید تصمیمات سیاسی گرفت

رنانی به وضعیت اقتصاد ایران پس از لغو تحریم‌ها پرداخت و ادامه داد: چند واقعیت در اطراف ما وجود دارد که اجازه نمی‌دهد بعد از توافق وضعیت اقتصادی ایران تفاوت چندانی کند. اقتصاد ما در یک چرخه بسته گرفتار شده و وضعیت کنونی ما، مانند کسی است که می‌خواهد انتهای یک بن‌بست را با پتک باز کند اما برای ورود به بن‌بست مشکلات باید از کوچه توافقات موفق بگذریم. یکی از اصلی‌ترین دشواری‌های اقتصاد ما بسته بودن دریچه‌های خروج از کشور است.

او گفت: تحریم‌ها تنها دریچه ورود به اقتصاد ما را بست. نباید فراموش کنیم پتانسیل اقتصادی ما به مراتب بیش از وضع کنونی است زیرا به قدری سرمایه‌گذاری داشتیم که می‌توانیم بالاتر از شرایط حاضر برویم. در حال حاضر شهرک‌های صنعتی ما، یک چهارم ظرفیت خود فعالیت می‌کنند اما تولید بیشتر آنها تبدیل به مازاد می‌شود زیرا توان رقابت با کالاهای دیگران را داریم و هم تقاضا در داخل به‌شدت کاهش یافته است. بسته شدن دریچه اقتصاد ما به خارج، ناشی از بیماری هلندی اقتصاد، فقر طبقه متوسط، کمبود نقدینگی جامعه و دلایل دیگری است که به تحریم‌ها ربطی ندارد.

وی افزود: تولید باید افزایش پیدا کند و نمی‌توانیم امیدی به خارج از کشور ببندیم. توقع دو برابر شدن صادرات نفت هم توقع بیجایی است و نهایتا می‌توانیم در سال دو تا سه میلیارد دلار افزایش فروش داشته باشیم. پس در کوتاه و میان‌مدت نمی‌توانیم امیدی به تغییر فروش نفت داشته باشیم. از طرفی در داخل کشور هم به‌دلیل رکود تقاضا کم است. آن زمانی که دولت تصمیم گرفت تا پول چاپ نکند و جلوی رکود را بگیرد انتقاد کردم و گفتم ابتدا باید مساله رکود حل شود. حالا که تورم ۱۵ درصد است، باید راهکاری برای تحریک اقتصاد پیدا کرد. اگر بخواهیم اقتصاد در شرایط پساتحریمی حلقه رکود را بشکند باید راه‌حل مناسب را بیابیم زیرا دولت به تنهایی در شرایط فعلی توان این کار را ندارد. وی در ادامه ضمن ناممکن دانستن تحریک اقتصاد از طریق بازگشت پول‌های بلوکه شده، وام بانکی به تولیدکنندگان، چاپ پول و مسائلی از این دست گفت: دلار تثبیت می‌آورد نه تحریک. بازگشت دلارها از بی‌ثباتی بازارهای ارزی جلوگیری می‌کند. از سوی دیگر برخی نیز به درآمدهای نفتی امید بستند که به دلیل عدم رسیدگی به صنعت نفت در حال حاضر امکان درآمدزایی چشمگیر از طریق آن وجود ندارد. تبلیغ می‌شود که سرمایه خارجی می‌آید. باید پرسید در ۲۰ سال گذشته که تحریم نبودیم چه میزان سرمایه‌گذاری خارجی داشتیم؟ خارجی تنها در یک نظام شفاف حقوقی و اقتصادی سرمایه‌گذاری می‌کند. او در کشور ایران فقط در حوزه خلیج فارس سرمایه‌گذاری می‌کند نه در پروژه‌های داخلی. خارجی‌ها همیشه برای صادرات به ایران آماده‌اند. آنها همیشه آماده هجوم آوردن به درآمدهای ما بودند. پس به این راه هم نمی‌توان امیدوار بود. رنانی نتیجه گرفت: شاید تنها یک راه وجود داشته باشد و آن هم ورود سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور است. گفته می‌شود در خارج از ایران چهار هزار میلیارد دلار، سرمایه ایرانی‌های ساکن خارج است. کافی است فضایی فراهم شود که ایرانیان دلسوز به میهن باز گردند. ۱۰ درصد چهار هزار میلیارد دلار، می‌شود ۴۰۰ میلیارد دلار! چندی قبل یکی از انجمن‌های ایرانیان ساکن امریکا گفته بود آماده بازگشت و سرمایه‌گذاری در ایران هستند به شرطی که یک‌سری مسائل فراهم شود. درباره این شروط نظام باید تصمیم‌گیری کند. فراموش نکنیم اگر این افراد فقط سالی یک‌بار به کشور بازگردند، ارزآوری اقتصاد ایران به مراتب تغییر خواهد کرد. رنانی اذعان کرد: برای خروج از وضعیت کنونی نیازمند تصمیمات سیاسی هستیم. به واقع نگران وضعیت پساتحریم کشور هستم. در اقتصاد ایران انواع بیماری‌های ساختاری و نهادی وجود دارد که این دولت نمی‌تواند آنها را حل کند و باید چند دولت برای رفع آن تلاش کنند.

اگر قصد زمین زدن دولت را دارید...

استاد دانشگاه اصفهان گفت: دولت خیلی کارها را شاید نتواند به‌تنهایی انجام دهد اما می‌تواند پیکر فرتوت مدیران خود را اصلاح کند. این را قبلا در نامه‌ای برای آقای روحانی نوشتم که دولت با ژنرال‌های فرتوت کارایی نخواهد داشت. مدیران دولت ریسک‌پذیر نیستند. البته شکی در بحران‌های به‌جا مانده از دولت قبل وجود ندارد اما باید ریسک بود. متاسفانه وزرای دولت، به اندازه رییس دولت هم جسارت ریسک را ندارند. این اقتصاددان تصریح کرد: نگرانم بعد از تحریم‌ها با یک آشفتگی بی‌نظیر در واردات روبه‌رو شویم. زیرا هر گاه که درآمد ارزی بالا رفت با آشفتگی واردات روبه‌رو شدیم و هر گاه واردات آشفته شد یک بخش یا بخش‌هایی از تولید ملی از بین رفت. دولت تاکنون هیچ بسته‌ای برای مکانیزم واردات در دوران پساتحریم ارایه نداده است. اگر برای واردات هیچ بسته‌ای نداشته باشیم، رمقی که می‌تواند به وضع اقتصاد یاری کند، از دست می‌رود. نگرانم بازار ارز مدیریت نشود. نگرانم اسکله‌های غیرمجاز که تعداد آن اگر بیشتر از اسکله‌های مجاز نباشد، کمتر نیست، فعال شوند و شوک ارزی و تورمی ایجاد کند. باید از همین امروز به فکر این مسائل بود. او یکی از مهم‌ترین دغدغه‌هایش را یافتن راه‌حلی برای فساد سیستماتیک اداری خواند و گفت: باید دولت راهی برای حل این بحران اصلی بیابد.

وی اذعان کرد: این را دولت و مخالفان آن بدانند، اگر کسی قصد زمین زدن دولت را دارد، به فعال کردن اسکله‌های غیرمجاز بپردازد. در این صورت دست دولت بسته می‌شود و انبوه واردات قاچاق به ایران سرازیر می‌شود. قیمت ارز غیر رسمی بالا می‌رود و رمق تولید گرفته می‌شود. امروز دیگر دشمنان دولت تنها منتقدان مذاکرات نیستند، زیرا منتقدان را آدم‌های صادقی تشکیل می‌دهد که اشتباهات کشور را گوشزد می‌کنند. برای شرایط پساتحریم نیاز به تصمیم سیاسی داریم. رنانی ادامه داد: نگرانم بعد از مذاکرات، جناح‌های سیاسی، مساله توافق را تبدیل به چماقی کنند و بر سر هم بزنند تا در انتخابات مجلس توفیق بیشتری داشته باشند و از این طریق یک سال دیگر فضای کسب و کار را در کشور تیره کنند. نگرانم از اینکه یک هفته بعد از مذاکرات پیامک‌های مردم شروع شود که چه شد؟ باید بدانیم در ۱۰ سال گذشته هزار میلیارد وارد معده اقتصاد ما شده اما اشتغال همچنان در سطح سال ۸۴ است. پس نتیجه می‌گیریم مشکل اقتصاد ما با دلار حل نخواهد شد.

فساد اداری و بحران آب چالش‌های اصلی پیشارو

وی در ادامه به تبیین بایسته‌های ایران در دوران پساتحریم پرداخت و گفت: ایران با بحران‌های به تعویق افتاده بسیاری روبه‌رو است. در حوزه ناکارآمدی نظام اداری به مرحله بحران رسیدیم. تمام درآمدهای نفتی دولت در حال حاضر صرف حقوق کارمندان، بازنشستگان و یارانه‌ها می‌شود. این مصداق یک بحران است. در حوزه اشتغال شش میلیون بیکار داریم و در سه، چهار سال آتی چهار میلیون نفر دیگر هم به بازار کار می‌آیند. در نتیجه باید ۱۰ میلیون شغل ایجاد شود و گرنه تنش‌های اجتماعی ناشی از بیکاری تمام جامعه را در بر خواهد گرفت. در حوزه سیاست خارجی هم با یک تصمیم خطا به ورطه تنش‌های دراز دامن می‌افتیم.

رنانی ادامه داد: در حوزه اجتماعی بحران‌های متعددی در حال از راه رسیدن است. سه تا چهار میلیون زنان بی‌همسری داریم که هیچ شانسی برای ازدواج ندارند. موجی از مسائل اخلاقی و رفتاری روبه‌روی ما قرار دارد. جز مشکلات شهری در حوزه کشاورزی و آب هم به بحران رسیدیم و باید فکری به حال این وضعیت کنیم.

صنعت

کارشناسان در گفت‌وگو با «اعتماد» بررسی کردند

طرح ویژه دولت برای احیای ۳۶ هزار واحد صنعتی

گروه اقتصادی | تازه‌ترین گزارش‌ها از برنامه‌های وزیر صنعت و معدن و تجارت نشان می‌دهد که این وزارتخانه برای ۳۶ هزار واحد صنعتی تعطیل و نیمه تعطیل برنامه عملیاتی نوشته است. موضوعی که محسن صالحی‌نیا، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از آن به عنوان طرح حمایتی دولت یاد کرده است. گویا بعد از محقق نشدن یارانه صنعت در سال ۹۳ و بحث‌های تخصیص دو هزار میلیارد تومانی در سال جاری این‌بار خود وزارت صنعتی‌ها به فکر ایجاد تحرک در واحدهای تولیدی افتاده‌اند و می‌خواهند خواب رخوت را از روی صنعت کشور بزدایند تا یخ رکود آب شود.

به نظر می‌رسد دولت قصد دارد تا برای بهبود شرایط اقتصادی و رسیدن به رشدهای صنعتی اقتصادی که پیش‌بینی شده است، حرکتی نو را انجام دهد، حرکتی که گویا با استارت احیای واحدهای تولیدی تعطیل و نیمه تعطیل زده شده و مردان صنعتی دولت با دل بستن به یارانه‌های بخش تولید می‌خواهند دست به احیایی بزنند که همانند اجرای بزرگ‌ترین جراحی اقتصادی اما و اگرهای زیادی دارد. آیا یارانه‌ها می‌توانند روغنی به چرخ از کار افتاده صنعت بزنند؟ دولتمردان صنعتی دولت یازدهم گویا قصد دارند تا برای احیای واحدهای تولیدی نیمه تعطیل و تعطیل ۵ درصد از یارانه دو هزار میلیارد تومانی بخش صنعت را به این واحدها تخصیص دهند که این رقم در حدود ۱۰۰ میلیارد تومان می‌شود. حال اینکه از این ۱۰۰ میلیارد تومان به هر واحد صنعتی چه میزان تسهیلات بلاعوض دولتی می‌رسد موضوعی است که معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، به آن اشاره‌ای نکرده است. اما با توجه به آخرین آماری که سال گذشته از سوی سازمان شهرک‌های صنعتی عنوان شد به دلیل بحران نقدینگی، بین سال‌های ۸۴ تا ۹۲ در کشور ۱۴ هزار واحد صنعتی فعالیت‌های‌شان را متوقف کرده یا دچار ورشکستگی شده‌اند. آمارهای وزارت صنعت نیز نشان می‌دهد در کنار توقف فعالیت این ۱۴ هزار واحد صنعتی ۲۲ هزار واحد صنعتی با ظرفیت کمتر از ۵۰ درصد کار می‌کنند. در عین حال باید توجه داشت ۲۴ هزار واحد صنعتی نیز با ظرفیت ۵۰ تا ۷۰ درصد به کارشان ادامه می‌دهند.

سرانه ۲/۸ میلیون تومان برای هر واحد

بر این اساس با توجه به سهم ۱۰۰ میلیارد تومانی که وزارتخانه برای این واحدها در نظر گرفته است اگر طبق نظر وزارتخانه بخواهیم تنها واحدهایی تعطیل و نیمه تعطیل را به عنوان واحدهای که قرار است تسهیلات دولتی را دریافت کنند در نظر بگیریم طبق آمار بالا ۳۶ هزار واحد مشمول دریافت این تسهیلات هستند و این یعنی هر واحد بدون در نظر گرفتن اینکه واحد مذکور در چه اشل کاری است و چه نوع محصولی را تولید می‌کند دو میلیون و ۸۰۰ هزار تومان وام بلاعوض دریافت می‌کند. وامی که قطعا برای واحدهای صنعتی نیمه‌بزرگ رقم قابل توجهی نیست و برای بنگاه‌های صنعتی کوچک می‌تواند به راحتی چرخ تولید آنها را تا حدودی به حرکت درآورد. البته محسن صالحی‌نیا در گفته‌های خود صحبتی از دسته‌بندی واحدهای صنعتی نکرده است و اگر قرار باشد این کمک در دسته‌بندی خاصی قرار گیرد قطعا این اعداد و ارقام متفاوت خواهد بود. البته ظاهرا بحث‌هایی در وزارت صنعت برای دسته‌بندی‌های خاص وجود دارد و بعید نیست دسته‌بندی‌ای که وزیر صنعت برای تخصیص یارانه در روز صادرات عنوان کرد در این زمینه نیز در اولویت‌های ابتدایی وزارتخانه قرار گیرند.

این مقام دولتی همچنین افزوده است: «البته واحدهای ذیربط در صنایع مذکور حسب امکانات، ظرفیت، توانمندی و قابلیت برای جذب این منابع، اقدام خواهند کرد. در این میان با توجه به منابع مالی که در اختیار وزارت صنعت قرار می‌گیرد و به تازگی دو هزار میلیارد تومان نیز از منابع حاصل از اجرای قانون هدفمندی قرار است اختصاص یابد، برای هر یک از بخش‌های صنعتی منابعی در نظر گرفته می‌شود، البته با توجه به اینکه بعضا ایجاد طرح توسعه، افزایش تولید، تنوع‌پذیری در تولید و بهبود محصولاتی که مورد نظر مشتریان داخلی و خارجی است، منابع متفاوتی را طلب می‌کند، این تامین اعتبار در چارچوب کلان کشور و از منابع داخلی بانک‌ها یا صندوق توسعه ملی صورت می‌گیرد. به هر حال بخشی از این منابع، در چارچوب یارانه سود تسهیلات یا پشتوانه‌سازی برای تسهیلات‌دهی برای هر یک از بخش‌های مذکور به خدمت گرفته می‌شود.»

واحدهای فعال باید در اولویت باشند

«توجه به واحدهای فعال» موضوعی که در گفته‌های مهدی پورقاضی از فعالان اقتصادی اتاق بازرگانی ایران مشهود است. وی در گفت‌وگو با «اعتماد» می‌گوید: «اول باید دید که اصل ماجرا که تخصیص اعتبارات یارانه‌ای دولت و جزیی از وظیفه و قانون دولتی است در چه زمانی محقق می‌شود تا بتواند در مورد تخصیص آن اظهارنظر کرد. با اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها قرار بود که یارانه صنعتی که جایگزین گران شدن حامل‌های انرژی بود به صنایع داده شود که بعدا این یارانه در قالب‌های دیگر حتی یارانه آموزشی به صنایع صادرات محور مطرح شد.»

وی در خصوص این طرح جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت با طرح این سوال که «حال واقعا باید بپرسیم که این یارانه باید به واحدهای فعال صنعتی که در حال تولید هستند اختصاص یابد یا به واحدهایی که به دلیل عدم مدیریت صحیح به ورشکستگی و تعطیلی کشیده شده‌اند؟»، گفت: «مشخصا واحدهایی که در حال حاضر در حال تولید هستند، واحدهایی هستند که مدیریت صحیح داشته‌اند و توانسته‌اند در شرایط سخت با مدیریت درست منابع خودشان را خرج کرده و چرخه تولید را حفظ کنند، حال این که واحدهایی که مدیریت صحیحی نداشته‌اند با ورود منابع جدید نیز همان شرایط قبلی را تکرار می‌کنند و نمی‌توانند در چرخه تولید مثمر ثمر باشند.» این فعال اقتصادی ادامه داد: «برداشت من از این طرح دولت این است که بهتر است در شرایط فعلی دولت به واحدهای تولیدی که سرپا هستند، کمک کند تا این واحدها بتوانند چرخه تولید خود را گسترش دهند تا واحدهای ورشکسته یا تعطیل شده که معلوم نیست منابع اعتباری جدید را چگونه خرج کرده و مجددا با همان شرایط عدم سوددهی و تولید مواجه خواهند شد یا خیر؟»

وی همچنین در خصوص دسته‌بندی واحدها برای تخصیص این اعتبارات نیز تاکید کرد: «اصلا موافق دسته‌بندی کردن صنایع به صنایع پیشرو و غیر پیشرو نیستم چرا که دولت بهتر است یارانه را به واحدهایی بدهد که کالای مصرفی تولید می‌کنند و در نهایت یارانه به دست مصرف‌کننده نهایی می‌رسد. در این مرحله با افزایش تقاضا تولید افزایش یافته و تقاضا برای مواد اولیه که جزو تولیدات صنایع پیشرو است، زیاد می‌شود و در یک پروسه زمانی کوتاه‌مدت شاهد رونق تولید در کشور خواهیم بود.»

واحدهای فعال نیاز به کمک ندارند

در عین حال مسعود دانشمند از دیگر فعالان اقتصادی کشور عکس نظر پورقاضی معتقد است که دولت باید به صنایع که در حال نابودی هستند یارانه بدهد تا این صنایع بتوانند به چرخه تولید وارد شوند چرا که واحدهای نیمه فعال نیازی به کمک دولت ندارند. وی گفت: به نظر می‌رسد کمک به واحدهای صنعتی که نیمه تعطیل هستند یا تعطیل شده‌اند، ایجاد شرایطی مناسب برای بهره‌برداری از موقعیت بالقوه کشور است چرا که برای راه‌اندازی این واحدها هزینه شده و حالا با استفاده از نیمی از این ظرفیت یا به عبارت دیگر با تعطیلی این واحدها سرمایه‌های کشور معطل می‌ماند.

پیش از این نیز البته صالحی‌نیا گفته بود «اگرچه تولید باید پشتیبانی شود اما با توجه به محدودیت منابع اعتباری تخصیص یافته به بخش صنعت و معدن کشور، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام برای تزریق اعتبار در اولویت برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار دارد. این در حالی است که اعتبار مورد نیاز برای حیات‌بخشیدن به صنایع و تولید کشور بیش از ۱۵۰ هزار میلیارد تومان است، در حالی که تنها رقمی معادل ۱۰۳ هزار میلیارد تومان به این بخش تخصیص یافته؛ به گفته وی تنها ۳۱ درصد آن از محل اعتبارات و تسهیلات بانکی تامین شده است. با اقدامات انجام شده برای رفع چالش‌های تولید در کشور، پیش‌بینی می‌شود این رقم تا ۴۰ درصد افزایش یابد و با تامین اعتبار از محل بودجه دولت و تسهیلات بانکی حدود ۱۵۰ هزار میلیارد تومان به این بخش تخصیص یافته که می‌تواند تحولی عظیم در تولید کشور ایجاد کند.»

عکس نوشت

افتتاح خط تولید ولوو
ایسنا

نگاه روز

نشانه‌های خروج مسکن از رکود

احمد تولا *

علایم رفع رکود مسکن مشخص شده و می‌توان امیدوار بود که از شش ماهه دوم سال جاری، روند خروج از رکود کلید بخورد. البته باید مد نظر داشت که این اتفاق از پاییز نمی‌افتد بلکه خروج قطعی از رکود، از سه ماهه چهارم امسال آغاز و ابتدای سال ۹۵ به‌طور کامل انجام می‌شود. مهم‌ترین علایمی که از آن می‌توان نام برد عبارتند از بهبود وضعیت اقتصادی کشور و مردم، که در کنار نیاز انباشته شده برای ساخت و ساز قرار می‌گیرد و می‌تواند با افزایش تقاضا روبه‌رو شود که طبیعتا با افزایش تقاضا، اوضاع عرضه هم تغییر می‌کند.

طرح جامع مسکن که از طرف وزارت راه و شهرسازی ارایه شده، در مجموع طرح خوبی است و این طرح هم می‌تواند به رفع رکود از بازار مسکن یاری رساند. مهم‌ترین بخش این طرح دسته‌بندی سه‌گانه مردم است و به‌درستی وزارت راه و شهرسازی مدعی شده که بخش عمده افرادی که در کشور با بحران خانه‌دار شدن روبه‌رو هستند بخش میانی هستند. این بخش شامل افرادی است که می‌توانند پس‌اندازی داشته باشند اما بدون کمک دولت توان خانه‌دار شدن را ندارند. هر چند در این طرح آمده است تا سال ۱۴۰۵ وضعیت خانه‌دار شدن مردم از ۱۲ سال به هشت سال کاهش خواهد یافت و این رقم را با واقع‌بینی و دوری از شعارزدگی اعلام کردند، ولی در بخش دیگر این طرح به شعارزدگی هم می‌رسیم. شعارزدگی آنجایی است که دولت مدعی ساخت بیش از یک میلیون واحد مسکونی در سال می‌شود. این شعار نخستین بار نیست که داده می‌شود و اتفاقا هیچگاه هم محقق نشده است. میانگین ساخت مسکن در ایران، در بهترین حالت، سالانه ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار واحد مسکونی بوده است و این رقم تنها در دوره وزارت آقای عبدالعلی‌زاده به ۶۰۰ هزار واحد رسید. حتی در دوره مسکن مهر هم تعداد واحدهای ساخته شده این طرح بیش از ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار واحد در سال نبوده است. کماکان هم نمی‌توان تصور کرد با توجه به ساختار کنونی ساخت و ساز مسکن در کشور دگرگونی خاصی رخ دهد. اگر وزارتخانه مزبور به واقع، به رسیدن به این عدد امیدوار است باید ابتدا تغییرات ساختاری را در بخش تولید مسکن انجام دهد.

یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که عمده طرح‌های مسکن در کشور را طی سال‌های اخیر با آن روبه‌رو کرده و مهم‌ترین مشکل مسکن مهر هم بوده است، مکان‌یابی اشتباه است. اتفاقا به همین خاطر هم هست که بسیاری از واحدهای مسکن مهر خالی ماندند، چرا که ۷۰ درصد واحدهای ساخته شده مسکن مهر از نظر مکانی، در مکان‌های بد و تقریبا غیرقابل سکونت ساخته شده است. در نتیجه باید مکان‌یابی بهتری را برای طرح‌های آینده انتخاب کرد. بهترین مکان‌یابی ممکن، استفاده از بافت‌های فرسوده است. در این طرح می‌توان با یک تیر دو نشان را زد. اول آنکه لکه‌های شهری را ترمیم کرد و در وهله بعدی در مکانی که عمدتا مرکز شهرها هستند، واحدهایی ساخته می‌شود که متقاضی خواهد داشت. البته این طرح نیاز به همت ملی دارد و شهرداری، بخش خصوصی یا وزارت راه به‌تنهایی نمی‌توانند این طرح را پیش ببرند.

علاوه بر این باید برای بخش مسکن در ایران ساختارهای اجرایی قوی درست کرد و به‌جای تبدیل واحدهای مسکونی یک واحده به چهار واحد، رو به محله‌سازی آورد که این کار هم مشخص است که به‌صورت فردی امکان‌پذیر نخواهد بود و نیاز به همکاری بخش‌های مختلف است. البته این طرح‌ها ارایه شده اما تاکنون پاسخی دریافت نشده است. باید با به همت ملی روی آورد یا حداقل در سطح استان‌هایی که آماده هستند، به همت استانی دست زد.

*** عضو هیات مدیره کانون انبوه‌سازان کشور**

زیر ذره بین اقتصاد

پیشنهاد انحلال شورای عالی فناوری اطلاعات منطقی نیست | رییس کمیته ICT مجلس در مخالفت با انحلال شورای عالی فناوری اطلاعات گفت: از آنجا که ادغام شدنی نبود، پیشنهاددهندگان طرح انحلال شورای عالی فناوری اطلاعات را مطرح کردند. نمایندگان مردم در مجلس دیروز طرح حذف ماده ۴ قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و انحلال شورای عالی فناوری اطلاعات را بررسی کردند و به کلیات آن رای مثبت دادند. رمضانعلی سبحانی‌فر، نماینده سبزوار به عنوان مخالف دوم این طرح در مجلس اظهار داشت: این طرح چند ماه پیش هم در مجلس مطرح شده بود که با درایت نمایندگان به کمیسیون صنایع برگشت خورد.

◆

زیرمجموعه‌های کشتیرانی همچنان تحریم هستند | مدیرعامل شرکت کشتیرانی ایران اعلام کرد: همه شرکت‌های کشتیرانی و کشتی‌های نفتکش زیرمجموعه شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی همچنان در تحریم هستند. محمدحسین داجمر، با بیان اینکه در حال حاضر تجارت ما بیشتر با کشورهای چین و پس از آن کره، تایوان و مالزی است، در مورد اولویت اول در صنعت کشتی تصریح کرد: صنعت ساخت کشتی در داخل باید ابتدا از تعمیرات شروع شود و اگرچه سرمایه‌گذاری در تعمیرات کشتی ممکن است در ابتدا اقتصادی نباشد اما از آنجا که سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی انجام شده است، می‌توان با این نگاه کشتی‌سازی را فعال کرد. وی گفت: سازندگان کشتی باید با تجهیز امکانات خود تکلیف سفارش‌های قبلی را مشخص کنند که در این صورت می‌توان نسبت به ارائه سفارش ساخت کشتی‌های کوچک و خدماتی اقدام کرد.

◆

تمایل هندی‌ها به سرمایه‌گذاری در ایران | رییس شورای مشترک بازرگانی ایران و هند بیشترین اقلام صادراتی ایران به هند را شامل فولاد، آمونیاک و میعانات نفتی و مهم‌ترین محصولات وارداتی از این کشور را بنزین، چای و برنج عنوان کرد و گفت: هندی‌ها علاقه‌مند هستند که در بخش‌های فولاد، پتروشیمی و تجهیز بندر چابهار سرمایه‌گذاری و همکاری کنند. ابراهیم جمیلی، به مهم‌ترین تولیدات هند در زمینه‌های مختلف اشاره کرد و گفت: بیشتر تولیدات هند در محصولات کشاورزی، صنعتی و معدنی است. در زمینه کشاورزی برنج، گندم، دانه‌های روغنی و در بخش صنعت و معدن نیز فولاد، مس، آلومینیوم، اتومبیل، منگنز، سنگ آهن و فسفات مهم‌ترین و بیشترین تولیدات هند هستند. وی با بیان اینکه امکان افزایش صادرات ایران به هند وجود دارد، گفت: سرمایه‌گذاری که امروز هندی‌ها در چابهار انجام می‌دهند از جمله مزیت‌هایی است که می‌تواند در ترانزیت کالاهای ایران و همچنین صادرات کالاهای هندی موثر باشد.

◆

انتقاد آخوندی از دخالت دولت در برخی پروژه‌ها | وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه در طرح‌های بزرگ مهندسی طرف‌های قرارداد نابرابر هستند، افزود: یک طرف قرارداد دولت است که دارای قدرت و زور سیاسی است و طرف دیگر مهندسان هستند که از قدرت و زور سیاسی برابر برخوردار نیستند. عباس آخوندی با تاکید بر اینکه تضمین اجرای قراردادها نکته اصلی برای حمایت از حقوق مهندسان است، گفت: در طرح‌های بزرگ مهندسی طرف‌های قرارداد نابرابر هستند، و یک طرف قرارداد دولت است که دارای قدرت و زور سیاسی است و طرف دیگر مهندسان هستند که از قدرت و زور سیاسی برابر برخوردار نیستند. وی با اشاره به اینکه در این شرایط باید طرف قدرتمند را موظف به پایبندی به تعهدات کرد اظهار داشت: باید بتوانیم فرصت آموزش قواعد و مقررات و استانداردهای بین‌المللی را برای مهندسان علاقه‌مند و توانمند فراهم کنیم. به گفته وی، باید دریچه حضور مهندسان ایرانی در بازارهای بین‌المللی را باز کنیم.

◆

بانک اطلاعاتی مخازن نفت نداریم | مدیر امور اکتشاف شرکت ملی نفت گفت: نداشتن بانک اطلاعاتی و شناسایی نشدن ویژگی‌های مخازن از چالش‌های پیش روی ماست و دست ما را برای تولید صیانتی می‌بندد. هرمز قلاوند با اشاره به اینکه در ۲۰ سال گذشته موضوع ژئومکانیک در دنیا مورد توجه قرار گرفته و به صورت کاربردی در صنعت نفت استفاده می‌شود، گفت: با استفاده از ژئومکانیک، چالش‌ها، مشکلات و ریسک‌های مخازن و نحوه برداشت از آنها مشخص می‌شود و این همان جای خالی است که ما در صنعت نفت کشورمان داریم. من در سال ۷۵ با دانشگاه شاهرود و در مجموعه شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب با موضوع ژئومکانیک آشنا شدم، اما در این سال‌ها اگرچه محدودیت داشتیم ولی کارهای خوبی در حوزه مناطق نفتخیز جنوب به عنوان مهندسی نفت تعریف و اجرا شد. قلاوند با اشاره به اینکه ژئومکانیک از شناسایی ویژگی‌های زمین آغاز می‌شود خاطرنشان کرد: متاسفانه ما تاکنون نتوانسته‌ایم وارد محدود ژئومکانیک نفت شویم و هیچگاه داده‌های ما از شرایط مخزن و مطالعات دیگر آن کافی نبوده است.

◆

ایران باید صادرکننده قطعه شود | وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: در زمینه صنایع و قطعات خودرو باید با شرکت‌های خارجی خوب همکاری کنیم و قطعات خودرو را برای داخل و صادرات با برندهای معتبر بسازیم. محمدرضا نعمت‌زاده گفت: اگر به صداقت و قصد خدمت به مردم در جهت توسعه کشور گام برداریم، همه به ما کمک خواهند کرد، پس بهتر است به جای آنکه بگوییم نمی‌شود و نمی‌گذارند، دست به کار شویم و اقدام کنیم. در صنایع خودرو و قطعات وابسته آن، طی سال‌های گذشته پیشرفت‌های به دست آمده که در این رابطه باید کارهای جدیدی با دید صادراتی انجام شود؛ به نحوی که ایران صادرکننده قطعه شود.